

MAGYAR KURIR

Bécsből, Pénteken, October' 25 dikén, 1822.

Török Birodalom.

A' legközelebbi Levelünkben említett Zantei tudósítások szomorú rajzolatját adják Morea tartományának. A' négy Fő Vezér Colocotri, Ypsilanti, a' Mainai Bei, és Creveta t. i. megosztottak az uraságon; a' két első az Argolisi és Achájai kerületekben, a' két utolsó pedig a' Meszszeniaiban és Napoli di Malvasiaiban parancsol. Nyomja a' lakosokat Dictatorságok, mellyből semmi hasznót sem várnak. Mert jóllehet eleinte néminémű reménységet élesztett a' népben az Insurrectio, de most már minden látja, hogy az csupán csak egynéhány katonai Vezérek' hasznában határozódik, 's nem egyéb mint a' közönséges nyomorúságnak bizonytalan húzása halasztása. — Egész bizonyossággal jelentik még ezen tudósítások, hogy a' Török hadban egy Európai Hatalmasságnak sincs leghiszebb befolyása is, és hogy mindenfelől szoros és lelkiismeretes Neutralitás tartatik. — Néhány Anglus hajókat, nevezetesen azt, mellyen Vice-Consul Green volt, Sept. elején, a' Lepantói tengeröbölbe való bévevezésekér, kedvetlenség érte a' miatt, hogy a' Török tisztségek visitatiójának nem akartak engedni. Az Ausztriai vitorlát még eddigelé mindenütt tiszteletben tartották; de sehol sem is adott panaszra alkalmatosságot.

Oláh Ország és Moldva.

Bukarestből jött hivatalos tudósi-

tások szerint Oláh Országának új Vajdája Ghyka György Sept. 25d. délutáni 5 órakor minden pompa nélkül érkezett-meg ide, 's azon házba szállott, mellyben Konstantinápolyba hivattatása előtt lakott. Fejedelmi lakásába, annak szükséges kijobíttatása után fog általköltözni. Minekelőtte a' Városba jött volna az új Vajda, régi szokás szerint egy ahoz közellévő Klastromban pompás Istenítészeleten jelent-meg, 's három fiainak, a' három Kaimakanoknak és a' nevezetesebb Bojároknak és Tisztviselőknek szerencsekívánásaikat ott fogadta-el. Közönséges bémenetelét f. h. 6d. tartotta, 's az a' régi czeremóniákkal ugyan, de olly pompával ment végbe, melly az eddig valókhöz nem is hasonlítható. Különös megkülönböztetés gyanánt vétetett nevezetesen, hogy mellette két gazdag öltözötű Nagyúri Gárdák (Peikek) állottak, kik csupán a' Szultán' személye körül szoktak lenni. A' Sz. Spiridion templomából a' Fejedelmi udvarba ment a' pomparend, hol a' Diván' szalájában a' Nagy-úrnak béiktató Fermánját a' Diván Effendi török, a' Vestier pedig oláh nyelven közönségesen felolvasták, 's azután ezen két Tisztviselők czoboly mentéssel ruháztattak-fel.

Az eddig volt, részszertint Török részszertint Tatár örzösereg, a' Kiaja Basa és a' Tatár Szultán vezérlése alatt Sept. 27d. reggel hagyá oda Bukarestet. A' Saporógok pedig még Sept. 21d. elindultak a' Dunán. A' Török örizet' eltaharodása után tüstént általvette a' Bas Besli Agává ne-

Spanyol Ország.

vezetett Kapidai Basi Kavanoş Oglu a' községes bátorságra való ügyelést. A' keze alatt lévő legénység, melly valami 2000 főből áll, Oláh Ország' kerületeiben felosztatik, 's ugyan azon szolgálatot teszi, melly eddig az Arnauták' kötelessége volt. A' rend és csendesség fentarthatása iránt kezesek a' Bas Besli Agának szoros parancsolati 's az ő személyes karaktere.

Ugyancsak hivatalos tudósítások jelentik Crajovából, hogy a' Török őrszet onnan is általköltözött Oct. 4d. a' Dunán, 's más nap 6—700 ember érkeze a' Kavanoş Oglu seregéből, 's kis Oláh Ország' öt kerületeinek csendességére most már ezek ügyelnek.

Jaszsziból is az a' tudósítás érkezett, hogy az ottani Török Vezér Kutschuk Ahmed Aga, még eddig hátramaradt seregével f. h. 9d. indult haza felé.

Ugyan az nap dél tájban a' Moldvai új Vajda Sturdza János, minden harangok zúgása alatt 's minden Tisztségeknek kíséretével érkezett Jaszsziba, 's a' Városon kívül a' Fromosai klastromba szállott-meg, mellyből kevés órákkal ez előtt Kutschuk Ahmed költözött-ki. Ott fogadták a' Papság és az előkelő lakosok az új Vajdát, ki csak nap lement után ment incognito a' Fejedelmi udvarba. Fényes bemenetele 's béiktattatása máskorra vala határozva.

Az új Bas Besli Ejisz Aga vezérlése alatt ide jött Policzáj-katonaságnak száma valami 1000re telik, 's ezek itt is mint Oláh Országban a' különböző kerületekben osztatnak-fel.

Ezek szerint tehát tökéletesen kitarodtak minden Török seregek ezen két Fejedelemségekből, 's az iránt is szoros rendelések tétettek, hogy a' melly személyek még benn lappanghatnak, azok is a' Dunán általszállíttassanak.

Espinosa helyébe Navarrai Fő Comendánsnak Generalis Torrijos választott. — Toledo, Granada, Guadalaxara, Ciudad-Real és Cuenca Tartományok Kormányozóit, minthogy az adó' bévételében restesek voltak, megfosztotta tisztségeiktől az Igazgatószék. — Don Juan Riez de Apodaca, Veneditoi Gróf, ki Mexicoban utolsó Vice-Király volt, Madritba megérkezett.

A' Toulousei Journal több tudósításai közt a' következőket közli Catalónia' állapotjáról Oct. 7d.:

„Bever, melly Puycedrától három 's Seotól hat órányi távolságra esik, úgy ezen egész része a' Spanyol Cerdagnának még eddig mindentől ment. — A' Figueras táján volt Royalissák, Olotnál Misással egyesültek. A' Hit-ármadának öszveséges osztályai mind Salsona felé fordultak, hogy Urgelt fedezhessék, 's Minát jó helyen várhas-ák. A' legjobb állásokat foglalták-el, mellyeket már maga a' természet félelmesekké tett, 's mesterség és ész által pedig hozzájárulhatatlanokká lehetnek. Nagy történeteket várnak mindenek. — Mina munkálódásai, Sept. 9dike olta a' mikor Leridába ment, a' következők voltak: „Sept. 10d. bocsátotta-ki ismeretes Proclamatióját; Sept. 11d. és 12d. napjain az Ármada első Divisiója' organisálásában foglalatoskodott, 's annak időközbeli vezérlését Generalis Torrijosra bízta. Sept. 13d. a' neveze t Generalissal 's a' maga Osztályával útnak indult, 's éjjelre Bellpuigba ment. Más nap reggeli 2 órakor Torrijost ott hagyván, minden seregeinek Vadász-Companiaival, a' Carlos, Cardenas és Camarasa Regementek Miqueletivel (Pirenaeumi tolvajokkal) 's a' Princz Regementből 75 lóval, Cervera

felé fordult olly czéllal, hogy az Univerzitas erősségének ostromló-seregeit meg-lephesse; s midőn más nap reggeli 3 óra tájban Cerverához közelgetne, őt fertálynyira a Vároستól birtet veszi menetelének egy Royalista strázsa, s tüzet adván, a setétség oltalma alatt vissza vonúl, hogy a' Cerverai ostromló-sereget tudósíthassa. Ezzel Mina a' megtámadás elrendeléséhez kezdett, Gyalog és Lovas Guirellákat küldvén előre, kik a' Royalisták állását kémlelnék. ki. Reggeli 6 órakor Cervera alatt volt, hanem bemenetelével úgy tapasztalta, hogy nem csak a' Hit' seregei, de magok a' lakosok is oda hagyák a' Várost, attól való féltékben nehogy újra kipredáltatnának. Mina táborba szállítá seregeit, s egy felkivánó írást intézett a' lakosokhoz, hogy jönnének vissza lakásaikba. Azután parancsolatot adott Generalis Torrijosnak, hogy a' VII. Ferdinánd Regementjét s minden Lovasságot Tarregában hagyván, maga a' Gyalogsággal jöjjön hozzá."

„Generalis Torrijos még az nap Cerverába termett. Estve olly tudósítást vett Mina, hogy a' Vároستól két órányira fekvő Szan Romani erősséget a' Royalisták odahagyták. Minekutána az erősség Garnisonát megújította és megszaporitotta s számára, egyesítvén azt Tarregai seregeivel, eleséget hagyott volna, Sept. 21d. Generalis Torrijossal együtt a' Várost elhagyta, s Sept. 24dikére Calafba ment. Ott új Proclamatiót bocsátott ki, mellyben intette a' Cataloniákat, mennének vissza lakásaikba, s jelentette egyszersmind, hogy hadi munkálódásait Sept. 28dikáig halasztaná. Sept. 29dikén kezdődtek tehát azok újra el. Nem tudhatni, leve e fogantja a' Proclamatiónak. Oberster Costa szabadságba helyezettettvén Barcelonában, ugyan ott tüzént 5 - 6 Batalion Com-

munerosokat organisált, s az említett Városból Sept. 28d. azt jelentik, hogy azok ki is marsiroztak, hogy Milanssal egyesüljenek, ki a' Mina jobb szárnyán dolgozik. Mosen - Aron Sept. 26d. 1500 emberrel támadta meg a' Píadali erősséget s az Arany del Mari Kaputzinusok' Klastromát. Dühösen tartott a' csatázás egész három óráig; a' Pattantyússágot Brigadéros Manso kormányozta, ki csupán történetből indúlt meg az utóbbi Város felé. Hiteles személyek által tudósítatván azonban Mosen - Aron a' Militziának közelgetéséről, a' hegyek közzé hátra nyomult. — Oberster Tabuenca megverettetése hébizonyosodott. — Argesilashól mind egyre szállítatnak a' seregek Cataloniába, Sept. 11d. és 12d. a' Galicjai, Coronai és Seresi Regementek eveztek el.

Madridban Oct. 4d., volt Deputatus Romero Alpuentenek egy folyó-írása jelent meg, melly eleven sensatiot okozott. Az nap este a' de la Cruzei Játékszínen a' Megszabadított Róma című szomorú-játék adatott-elő, hol D. Romero Alpuente is jelen lévén egy Logeban, iránta a' Publicum nagy mértékben mutatta tetszését, s tiszteletből egy csapat polgárság kísérte szállására.

Az Etoile szerint Malaga városa megszalattott várákozásában Sept. 24dikén készen állottak a' győzedelmi-kapuk Riego elfogadására s a' szabadító nem érkezett meg. Az erősen szakadó eső alkalmatlóságot szolgáltatott egy helybeli Poétának, hogy egyik győzedelmi-kapura egy csinos-négysorú Strophát függesztene fel, mellynek értelme prózában ide megyenki: „Oh eső! omolj bár mi erővel, a' tüzet, mellyet a' nagy Riego gyujta meg, nincs hatalmadban eloltani!“ — Mig né melly Ujságok meghatalmazott Miniszternek Londonba küldik Generalis Zarco del

Vallét, az alatt ismét más Ujságok 's talán hitelesebben, azt írják róla, hogy Sept. 24d. egy sereggel indult Saragoszszából, hogy egy által nem látható plánumnak kivitelét segítené. Hadi tudósításaink sem sokkal mondanak többet ennél; 's ezen nagy tartózkodás nem jót jelent.

Spanyol Amerika.

Júl. 2d. valami zendülésnek kellett Mexicóban lenni. Yturbide maga is emlékezik efféléről Katonáihoz intézett Proclamatiójában, így szólván: „Bajtársak 's Polgár-társaim! A' helytelen gondolkozásaik nem szűnnek-meg a' tegnap történt dolgokról, füleiteket tele mesélni. Engem halljatok-meg, ki igazságnál egyebet soha sem mondok. Reggeli két órakor esett értésemre, hogy némelly Regementek olly szándékkal vannak, hogy bizonyos kereskedő-házakat kiraboljanak. Nem illy tetekben ismervén én a' vitézek' heroizmusát, siettem, hogy ezen vétkes szándéknak okát kitanuljam, 's csak hamar megtudám, hogy az egész dologban semmi sincs. Zsoldotoknak 's egyébnek is szükít látjátok ti kedves Fegyveres-társaim, az igaz; de hát vallyon a' háborúban, melyeket együtt viseltünk, nem voltatok e kéntelenek több bajokat is eltűrni?“ Egy másik Proclamatiójában megtiltja Yturbide, hogy a' „jó Európaiakat“ senki se merészelje bántani. Ugyan is a' Congresszusnak nagyobb része Európai tagokból áll, 's üléseik gyakran háborgattatnak ezen kiáltással: „Halál a' Gachupinoknak!“ (Így nevezik az Európaiakat a' lakosok). — A' Mexicói Monarchia, a' kis Yturbide személyében, ki „Császári Princz“ titulust kapott, örökösnek hirdettetett. Az Yturbide atyja élete' folytáig (por el tiempo de su vida) „Unio' Herczege“ czimert nyert. Az új Császár' leánytestvére Don-

na Maria Nicoletta „Yturbide Herczegnének“ neveztetik. Egy rendet is fundált Yturbide, mellynek neve Császári-Guadaloupe-rend. Ennek Nagy-vitézei az Unio' Herczege, Don Angel és Don Salvador Mexicói Herczegek, 's minden Érsekek és Püspökök, kiket csak az Országban elő lehet keríteni. A' megholt Vice-Király Odonóju a' Rendnek első claszsisú Vitézévé neveztetett, olly megjegyzéssel, hogy Mexico körül tett érdemeinek tekintetéből előnek tartassék.

Újabb tudósítások szerint, mellyek a' Havannah-Noticiosónak Aug. 10d. számjában találtatnak, Júl. 21d. Yturbide és felesége nagy pompával megkoronáztattak. A' Havannah-Editor, kinek Yturbide nem barátja, így szól a' történetről: „Új Spanyol Orzágnak ez a' Cincinnatusa, ez az érdemek' és virtusok' híjával lévő ember, ki egyel sem bír azon tulajdonságok közül, mellyek felséges polczán meghívattatnak, a' Montezuma trónusán ül 's azon hatalom-pálcza van a' kezében, mellyel még kevés hónapokkal ez előtt Capét' dicső maradéka bírt.“ — Jún. 11d. egy Decretumot bocsátott ki a' fő hatalmú Congresszus, mellyben arany, ezüst, és rézpénzek' veretése parancsoltatik. Az arany és ezüst pénzeknek egyik felén lesznek a' Császár' mejjképe, 's ezen szavak: Augustinus Dei Gratia és az esztendő szám; a' másik felén a' Nemzet' czimere egy sas, melly szárnyait kiterjeszti, körülétén ezen szavak: Mexici primus Imperator Constitutionalis. Egyébb pénzekre a' szabadság' jelei, 's azon Városoknak első betűji lesznek felmetszve, a' mellyekben veretnek.

Nagy Britannia és Irlandia.

Londonba Sept. 30d. költ Ujságok és levelek érkeztek Lisbonából, mellyekből

látszik, hogy a' nagy crisis nincs megszűve. Brasiliának rövid időn végbe hajtandó függetlensége iránt többé kétség sem lehet.

Azon törvénynek következtetésében, melly az állatokon való kegyetlenkedést tiltja, egy Oberster, ki lovát egy óra alatt 16 ánglus mérföldre zaklatta, s egy Grófné, ki lovait éjjel s nagy esőben egy ismerősének háza előtt öt óráig várakoztatta, mind ketten 30 font sterlingre büntetettek.

A' Los Idolos szigeten, a' Guineai partokon, nagy hasznót ígérnek a' kávécsemeték, mellyeknek plántálását a' lakosok Maccarthy nevű Kormányozójoknak köszönhetik. Fő Seborvos Dr. Barry közönségessé tette a' himlő-oltást ezen szigeten. A' Britanniai hajók munkások a' rabszolgák kereskedésnek zabolázásában.

Sevasamoodra szigetén (Kelet-Indiában), a' Cauvery nevű folyóvíznek keleti ágán van egy híd, melly az egész világon a' legszebbek közé tartozik. Építése 1819ben kezdődött s tavaly végződött-bé. Hosszasága 1000, szélessége 13, magassága 23 láb; 400 kő oszlopokon áll, mellyek 113 arcusokat formálnak. Egy Mysorei lakos az egész munkát saját költségén állíttatá-fel.

Franciaország.

A' Journal des Debats egy levelet közöl Poitiersből Octob. 5dikéről, mellyben Bertonról s Cafféről jelentetik, hogy a' Papok, ámbár minden haszon nélkül, szüntelen velek voltak. A' halálra ítélték kivégztetése 11 óra utánra vala határozva. Caffé, ki ágyban feküdt s úgy látszott mint ha Gyontató-Papjára figyelmezné 9 1/2 órakor, bal oldalán a' czombjában lévő életeret megmetsette, s ennél többet nem szólhatott a' Paphoz: Adja az Úr áldását, s öleljen-meg! s annak karjai közt meg-

holt. Berton dél előtt kevéssel vitetett a' vesztő helyre. Már ötöt megkötözték, ne hogy magát kivégezné. Baudouin Canonok kísérte ki. A' mint a' szekerre felült, újra közelítették hozzá a' Papok, de a' kinek azt mondotta „Hagyjatok békével!“ Berton halavány, de bátor volt. Az úton jobb és bal felé körültekintett. A' vesztő helyre maga lépett-fel s elsöbben gyenge hangon mondotta: „Éljen Franciaország! Éljen a' szabadság!“ csak hamar pedig megfordulván, erős hangon szólott: „Még egyszer! Éljen Franciaország! Éljen a' szabadság!“

Saugé és Jaglin Oct. 7d. végeztettek ki Thourshans. Jaglin magába szállott az utolsó órában s így szólott: „Éljen a' Király!“ hanem Saugé akkor is azt kiáltotta: „Éljen a' szabadság! Éljen a' Republica!“

Laland a' Genesi Notárius, és Baudrillet, kik ugyancsak Bertonnal fogadtattak-el, még a' Poitiersi tömlüczben ülnek.

B é c s.

Ö Cs. K. Felsője, f. h. 4d. költ kegyelmes rendelésénél fogva a' Modori Evang. Gymnasium Rectorát, Kanka Dánielt, az itteni Protestans Theologiai Intézetben az Augusztai Vallástételt követők Dogmaticájának cathedrájára méltóztatott kinevezni.

Oct. 24d. Bécsben, a' Státuspa-pirosainak közép-árrok:
Státus kötelezőlevele 5 pCtmal C. P. 86 7/8; Ugyan az 2 1/2 pCtmal —; Sorsvonásos költsön 1820ról 100 for. Conv. P. —; Ugyan az 1821ről 100 for. Conv. P. —; Bizonyítás 1821dik költsönről. 100 forintért Conv. Pénzben —; Bécs Városi-Banko Obligátziók 2 1/2 pCtmal 40 3/8; 100 forint Conv. Pénz 250 for. V. Cz-ban. — 1 Bank-Aktzia 942 3/5 f. C. P.

A' Gabona négy fő nemeinek árok általjában, Oct. 14d.—19d.
(Mérőjet garasra számlálva V. Czban)

	Búza.	Rozs.	Árpa.	Zab.
Bécsben Oct. 15d.	131	88	83	71
Oct. 19d.	138	89	88	72
Stockeraubau Oct. 14d.	119	95	83	59
Fischamenden Oct. 15d. és 17d.	119	86	84	57
Nagy Enzersdorfon Oct. 16d.	123	94	80	58

Magyar Ország.

Buda. A' Budakeszinek vivő kereskedő úton Tek. Kalmárfly Ignác Úr, Leopold Cs. Rendének Vitéze, Ns. Pest Vármegye' Tábla-Birája és Buda Fő Városnak sok esztendei érdemes Birája, Tek. Reimprecht Aszszonnyal, Hitvesével, fogadásból olly helyen Kápolnát épített, hol már a' környékben 16 Familiák laknak. Ezen díszes készületű kis Templom a' Primás Herczegnek helybenhagyásával Nagy Tiszt. Sz o i k o v i c s Ferencz Vízi-Városi Plebanus Úr által Oct. 6d. számos gyülekezetnek jelenlétében felszenteltetett; azután Mélt. Kollár István Tribuniczi Püspök Úr nagy Misét mondott, mellyet Fő Tiszt. Klinger György Kir. Várbeli Prépost Úrnak jeles egyházi beszéde előzött-meg. Az énekes Mise után kis Mise következett, mellyet Nagy Tiszt. Nováczky András Gymnasiumbeli Exhortator Úr tartott; délután pedig muzsikás Vecsernye rekesztette bé az innepet. Mind a' Mise mind a' Vecsernye alatt számos mozsár ágyúk durrogtak. Ezen alkalmatossággal Tek. Kalmárfly Úr, a' közel-lévő mezei házánál, mintegy 100 személyt s ezek között több Fő Uraságokat vendégelt-meg, a' midőn Ő Cs. K. Felségének s az

egész Uralkodó Háznak egészségéért muzsika zengések és ágyú durrogások között köszöntettek-el a' poharak. Azon hely, mellyen a' Templom épült, Ferencz-halmának neveztetett, Felséges Urunknak tiszteletére, s ugyan azért tartatott Ferencz nap után következett Vasárnap a' felszentelés is, a' melly emlékezetnek dicsőítésére, mind a' városi Tanács és számos Választott Polgárok, mind a' polgári Lovas Katonaság buzgó készséggel jelent-meg.

Lugosról Sept. 30d. Ezen Ns. Kraszó Vármegyében Sept. 16, 17, és 18d. napjain Petróza (régebben Kövesd) nevű helységben, fényes készülettel végbe ment, Felséges Királyi Adomány-Levél mellett Nemes Trattner Familiának ezen Birtokba való törvényes béiktatása, melly alkalmatossággal Királyi ember személyét viselte Tek. Petrovics Balás Úr Ns. Kraszó Vármegye Vice Ispánja, Káptalanbeli személy pedig volt Fő Tiszt. Pásztor Imre Úr, a' Ns. Csanádi Káptalan' Canonokja. Több jeles Vendégek díszesítették jelenléteikkel az innepet, kik részszerint Erdélyből, részszerint Krassó és a' szomszéd Vármegyéből számosan egybegyűltek. Szokás szerint először felolvastatott a' béiktatást rendelő Kir. Parancsolat, azután a' Felséges Adomány-Levél, mellynek értelme szerint ezen Jóság Nemes Trattner Mátyás Úrnak, Kir. priv. Typographusnak adattatik olly módon, hogy ő általa, mint a' Familiának törzsöke által, az ő férjfi magzataira, u. m. Nemes Trattner János Tamás, Ns. Szathmár Vármegyei Tábla-Bíró és ugyancsak Pesti híres Typographus-ra és Trattner Károly, Cs. K. Ingeieur Kapitányra, mint férjfi ágon lévő örököseire kit rjesztetnek; egyszerűs mind pedig a' tisztelt Törzsök-atyának hitvesét Nemes Pauer Erzsébet Aszszonyt, úgy Therézia, Eleonóra, Mária.

és Karolina leány gyermekeit is magába foglalná. A' béiktatásban, édes atyjának 's a' Familiának személyét viselte. Nemes Trattner János Úr, ki nemcsak egész tisztelettel 's nyájassággal fogadta Uri Vendégeit, hanem mind a' három nap gazdagon meg is vendégelte és vidám muzsikával 's tánczal mulattatta. Hogy a' fényes inneplésnek örömeiben Jobbágyait is részesítse, őket különféle kedvezésekkel tetézte. A' béiktatás minden ellenmondás nélkül ment végbe, úgy hogy az új Földes Úr minden gond nélkül térbete vissza. — Mai nap Lugoson Mélt. Báró Wenckheim József Administrator Úr közönséges gyűlést tartott, mellyben Nemes Trattner János Tamás Urat Ns. Krassó Vármegye' Tábla-Bírájává nevezni méltóztatott, mellyre az új Tábla-Bíró Úr a' Ns. Vármegye iránt, szíves indulatját az által bizonyította meg, hogy a' Nyomtató-műhelyében kijött minden magyar könyvből egy példát ajánla olly végből, hogy ez kezdete lenne a' Ns. Vármegye' kebelében felállítandó közönséges Bibliothekának. Az ajándék annál kedvesebben fogadtatott a' jelenlévő Tek. Rendektől, mivel éppen a' Mélt. Administrator Úr ajánlására, a' magyar nyelvnek terjesztése végett, önként bizonyos summákat ajánlottak, hogy abból egy közönséges Tanító fizettség, ki a' tanulni vágyókat a' magyar nyelvre, és a' hivatalbeli írás-módra oktassa.

L i t e r a t u r a .

A' múlt héten hagyá-el a' sajtót:

Hébe, Zsebkönyv 1823ra. Kiadta Igaz Sámuel. Nyomtatta Bécsben, Pesti Könyváros Müller József' költségével, Strausz Antal. 317 lap.

A' czímkép Hébe, Villiers Huet után Blaschkétól; a' czímlapon áll Déva Vára (Erdélyben). Cs. Kir. Kapitány B. Bája Úr rajzolatja szőnt, metszette ugyancsak Blaschke. A' könyv' tárgyait illető metszések: Klára Visegrádon, rajzolta Schnorr, metszette Blaschke; Szent László, a' Magyarok' Mósese, rajzolta és metszette Kováts József; Zemplényi Vitézek' Emléke, rajzolta Perger Zsig., metszette Kováts; Gara Miklós védelmezi Mária és Erzsébet Királynékat, rajzolta Höfel János, metszette Höfel Balás.

A' képek után következnek a' prózai és verses dolgozások: Klára Visegrádon (Döbrentei Gábor). Kazinczy' Sonettjei: 1) a' Sonett' Múzája; 2) a' kötés' napja; 3) az én boldogítóm; 4) az ő képe; 5) fény és homály. Czereyhez. — A' dicső Német Nő Magyar Országban (Gróf Dessewffy József). Atyai bucsuzás (Kis János Superint). Herczeg Primás Rudnayra (Pap Gábor). A' titok' kinyilatkozása (P. Szent-Miklóssy Aloyz). Az epedő Anakreon (L. Bay György). A' Kezesség (Gróf Teleki Ferencz). Egy Erdélyi Magyar Aszszony-ságnak két levele leány öcséhez (közli Döbrentei Gábor). Gabriéla halálára (Vitkovics Mihály). Az Angyal (P. Thewrewk József). Döbrentei Gáborhoz (A. R. Székely Sándor). Vajda-Hunyadon (Kazinczy Ferencz). A' nem hervadó szépség. (Sombori József). A' Haza (Kis Lajos). Atyámhoz (Ifju Kis János). A' könny (Vásárhelyi János). Mult és Jelenkor (Kovacsóczy). Mályina, Ninája bölcsőjénél (D. Takács Judit). A' Petri Gulyás (Édes Gergely). Nápolyi Levél (Bárá Lakos János). Myrtíl. Chloe (P. Szent-Miklóssy Aloyz). A' felkelő naphoz (Bárá Podmaniczky Lajos). Barátomhoz (L. Bay György). Branyicskán, Hunyadban, Bárá Jósika János-

hoz (Kazinczy Ferencz). A' Székelyek Erdélyben (A. R. Székely Sándor). Szépmhez (P. Szent-Miklós Aloyz). Rómára való Bézvezetéstől egy kis Töredék (Papp József). Második Ferdinánd (Gróf Majláth János). Orpheusz és Euridice (Kazinczy Ferencz). Érzékenység (Ányós Pál). Önnön dicséret (Kis Lajos). A' Magyar Gárda házra (M. K. Ujfalvy Sámuel). Szarándok Leány Danája (Edvi Illyés Pál). Lidim az Egri szellőhöz (Vitkovics Mihály). Andalgás (Ifjú Gróf Ráday Gedeon). A' küszködő (L. Bay György). Kívánczóság a' nyugodalomra (N. B. Wass István). Szent-Miklósához (Schedel Ferencz József). A' Lyányi nyelvre. Cypria és Ámor. Iphigénia' halálára (P. Thewrewk József). Héberre (N. A. Kis Sámuel). Haszszán, vagy a' kívánságok' szigete (Pap Gábor). Az Ideálok (Gróf Teleki Ferencz). Szem és Szív (Kazinczy Ferencz). Esti Regélés (Edvi Illyés Pál). Az Emberekhez. Zoilusra (Vitkovics Mihály). Klaviromhoz (D. Takács Judit). Lollira. Galambornhoz. A' csigáktól vonatott Ámorhoz (P. Thewrewk József). A' béke' öröminnepén (Kis Lajos). A' búcsúvétel (P. Szent-Miklós Aloyz). Keszthelynek Poétai Innepé (igaz Sámuel). Köznépi dal (Vitkovics Mihály). Külömbféle öröm (Kis Lajos). Az erdő' kellemei (N. A. Kis Sámuel). A' kis méh és legyecske (Angyal Márton). Zemplényi Vitézek Emléke. — Czenczihez (Vitkovics Mihály). Atyámhoz (Kis Lajos). A' sok millióju semmirekellő sírjánál (Döbrentei Gábor). Eredeti Mesék (P. Szent-Miklós Aloyz). A' szegények bucsuztatójok (Edvi Illyés Pál). Mária, Magyar Ország' Ki-

rálýnója (Igaz Sámuel). Rejtettzó (Diószegi Sámuel).

Bérekészítik a' munkát, elhunyt Nagyjainknak 's Tudósainknak, Szabó Dávid (Baróti), Gróf Teleki Sámuel, Rájnis, Ráth Mátyás, Vay József, Révai, Ányós Pál és Dayka Gábornak kézirat másolatjaik, mellyeket Trentsensky metszett köbe; és Szent Miklós Aloyznak Szépmhez című darabja Báró Podmaniczky Lajostól énekre és Fortepianóra alkalmaztatva.

A' könyvnek ára velin papiroson, csinos kötéssel 's aranymetszéssel és tokban 7-f. V. Cz. Találtatik Bécsben a' Kiadónál és Doll Antal Könyvárosnál; Pesten Müller József és a' több Könyvárosoknál, 's ezeken kívül Magyar Országon még a' következő Könyváros és Könyvtöknél: Apatinban Gottlieb; Budán Burián; Debreczenben Csáthyné Assz.; Székes Fejérváron Rader; N. Győrben Schwaiger; Kassán Vajda és Wiegand; Nagy-Szombathban Dévay; Pécsen Gundl; Pozsonyban Schwaiger és Landes; Szegeden Kiebling; Szombathelyen Zsoldos; Temesváron Polatschek; Zágrábban Suppán; Erdélyben pedig, Kolozsváron Tielsch és Guttman; Szebenben Thierry Uraknál.

Jelentésem' bévégzésül annak kinyilatkoztatását kívánja még tőlem az igazság, hogy azon hirdetést, melly Héberül a' Kultsár és Rössler Urak Újságaiban magyar és német nyelven küldöztetett szélyel nevem alatt, nyomtatattása előtt én soha sem láttam. Bécs, Oct. 25d. 1822.
Igaz Sámuel.